

מבט אל החזית הקדמית.
מלבני הזכוכית החלביית של
החלון ששוחזר מספקים פרטיות
ומכניסים אור מרבי

עיצוב

בית

רעיה הנרי

צילום: נעמה כנפו

תחת כנפו

באחת הסמטאות
הנושקות לשדרות
ירושלים ביפו, במבנה
שימש במשך שנים
כמחסנים ומשרדים
של חברת "כתר",
עיצב סמי שלום כנפו
לופטים להשכרה ←

מבט אל פינת הישיבה,
פינת האוכל והמטבח. משמאל:
המדרגות הצפות העולות
לגלריה. למטה:
מבט מקצה המדרגות אל קומת
הכניסה

והיה צורך לתת בהם תחושת מרחב וחופש. התכנון חייב היה להיות חכם מאוד על מנת לנצל באופן אופטימלי את החלל הלא גדול. ניצול הגודל והפונקציונליות של החלל במקום ויצירת תחושת גודל המרחב נוצרו באמצעות החומרים, הצבע, הטקסטורה והחיבור ביניהם. אני גם אוהב שהחלל נראה כאילו הוא תמיד היה שם, ואין 'פחד' להתחיל לחיות בו. גם כאן דאגתי שתהיה תחושה של 'זתיקות'.

חזית הלופט הקדמית פונה אל הרחוב בקיר זכוכית. החלון הגדול שוחזר במדויק לפי החלון המקורי של הבניין בעזרת ג'ורג' באו, מסגר אמן. בין פסי הברזל שובצו מלבני זכוכית - חלביים בחלקו התחתון של החלון ושקופים בחלקו העליון. כך נחשף החלל לאור יום מקסימלי, ומהגלריה גם ניתן לצפות החוצה, בעוד שהעוברים ושבים אינם יכולים להציץ פנימה והפרטיות נשמרת.

בקומת הכניסה נוצל חלק קטן מצדו הימני של החלל הציבורי ליצירת חדר שירותים שלידו מבואה גדולה עם כיור רחב הפתוחים אל המטבח. שם גם נמצא חדר שירות המוסתר מאחורי ארון, ושם חבויים מערכות המים, מכונת הכביסה, המייבש ודוד החשמל. שאר החלל נשאר פתוח כלופט יחד עם מטבח המכיל כל מה שהוא צריך מאחורי חזיתו הפשוטה.

"כמו שאר הבית, תוכנן המטבח בלבן. בעל הבית רצה שהשיש ←

→ במתחם השוק היווני הנושק לשוק הפשפשים נבנה בשנת 1929 בניין משפחתי בסגנון האקלקטי של אותם ימים. להבריל מהבית הסמוך, שלבנייתו נשכרו שירותיו של אדריכל יהודי, את הבית הזה בנה בעליו, סוחר ערבי, בעצמו ולפי צרכיו. את קומת הקרקע תכנן למסחר, ואת הקומה שמעליה, על שטח של 500 מ"ר, ייעד למגורים. עם הזמן חולקו החללים אחרת, ובמשך שנים היו כאן מחסנים ומשרדים של חברת "כתר". בעת האחרונה נקנה הבניין על ידי יומי גדל"ן, וקומת המסחר שינתה את ייעודה למגורים. את הקומה הזו קיבל לידי אדריכל הפנים סמי שלום כנפו מסטודיו ARCHITYPE, והפך את המחסן המשרדי המזוהה לשני לופטים נעימים ומרווחים למטרות השכרה.

סטודיו ארכיטייפ מתמחה בעיצוב, אדריכלות פנים וצילום, ומאחוריו עומדים בני הזוג - המעצב סמי שלום כנפו והצלמת נעמה כנפו. מעבר לעיסוק שלו בעיצוב רב תחומי הנושק גם לפיסול ולאמנות, מציע הסטודיו אוסף רהיטים משוחזרים מ-100 השנים האחרונות. חלק מהרהיטים האלה שולבו בעיצוב הלופט ברחוב בן הורקנוס 5 ביפו.

"התהליך כולו קיבל השראה מהסביבה המתפתחת, שאליה מגיעים אמנים וצעירים על מנת לעבוד וליצור באותו חלל", מספר כנפו. "שטח החלל של הלופט הזה הוא 45 מ"ר בקומת הכניסה ו-30 מ"ר בגלריה,

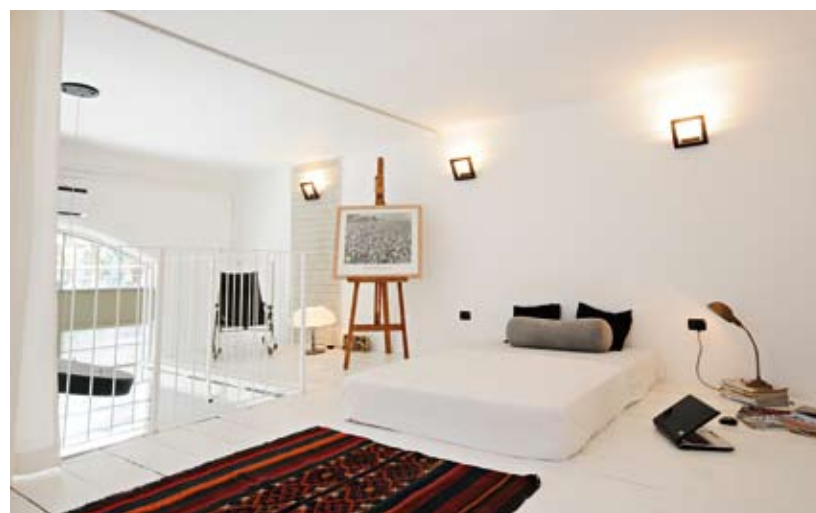
מבט מהגלריה אל הקונסולה שבכניסה. משמאל: הבית בבן הורקנוס 5 והלופטים (בצדו השמאלי המרוחק). משמאל למטה: פינת השינה בגלריה

נבחרו בקפידה מהאוסף של סטודיו ארכיטעיפ: כיסאות משנות ה־70 סביב השולחן העגול של פינת האוכל במטבח; כורסת קלאב־צ'ייר מדגמרק משנות ה־40 כפינת הישיבה וספסל־ספה אמריקאי משנות ה־60 ששופץ ורופד מחדש. הכבאית הקטנה, צעצוע ילדים אירופי משנות ה־40, הגיעה מ"עקי גופי תאורה", שאחראים לתאורה השקועה אך גם מחזיקים אוסף מכוניות צעצוע עתיקות - כמחווה לבעל הבית, שהוא חובב מכוניות מושבע. אחת הנגיעות השחורות הבולטות היא גוף התאורה המרכזי המשתלשל מהתקרה, שמוסיף דרמטיות צבעונית ובאותה עת נועד להעצים את תחושת הגובה של החלל.

תוספות הבנייה מתוכננות בקפידה עד הפרט האחרון: המדרגות הלבנות לקומת הגלריה "צפות", צמודות לקיר ולא מכבידות על החלל, ותקרת

המטבח מונמכת על מנת לתת לגלריה מעליה מרחב מחיה באות.

"דווקא בחלל כל כך קטן חשוב להתייחס לכל הפרטים ולתת פיקציה של גודל, להעצים את תחושת המרחב", אומר כנפו. "בתוך כל הפשטות והצניעות בחומר שיש כאן בלופט", הוא מסכם, "קיימת גם כל החדשנות הכי מתקדמת בגופי התאורה ואביזרי המקלחת והשירותים - במסילות, בחשמל, ובכל מה שטכני".

של המטבח יהיה לבן, וכך גם פרטי המתכת בכל הבית, כולל מעקה המדרגות, המעקה בגלריה וקורות התמיכה, שגויסו לצורך הצנעה של גופי התאורה השקועים והמוסתרם במטבח", אומר כנפו. "וכמו בשאר הבית, גם במטבח החומר הפשוט כביכול שממנו הוא עשוי הכי איכותי שיש. כך גם לוחות העץ הצבוע לבן של המדרגות ורצפת הגלריה, ואריחי הרצפה בקומת הקרקע העשויים אבן איטלקית באוף וייט בהיר מאוד והרובה המשובחת שביניהם.

"הלבן משחק משחק חשוב הן ברצוע הוויזואלי שהוא משרה במקום, והן בתרומתו לתחושת המרחב. הנגיעות השחורות מעצימות את הלבן בכל הודמנות ותורמות עניין לחלל הנקי. שחור הוא צבע שמבליט את הצבעים סביבו ומדגיש אותם", אומר כנפו. "הוא יכול לאזן את החלל ויכול גם להקפיץ אותו, תלוי איפה הוא נמצא. כאן הנגיעות השחורות מדגישות את הלבן ותורמות חיות ודרמה למקום".

השחור מתבל את החלל הלבן בוהירות בפרטים מעניינים. במטבח חופה הקיר מעל השיש באבן שחורה עם טקסטורת פיזולית מעניינת; אחדים מגופי התאורה והמתגים שחורים, וכמוהם מדף ספסל שעוצב במיוחד עבור הטלוויזיה והמדפים שמעליו. פרטי ריהוט מודרניים מהמאה ה־20